

De Heer M. Esmeijer
Griffier Vaste Commissie voor Volksgezondheid
Per email naar cie.vws@tweedekamer.nl

Datum: 18 april 2024

Onderwerp: Vergoeding van magistraal bereide lagere doseringen voor veilig en verantwoord afbouwen van medicijnen die lichamelijke afhankelijkheid kunnen veroorzaken.

Geachte leden van de Vaste Cie van VWS

De opioïde epidemie in de Verenigde Staten kon ontstaan omdat mensen op doktersvoorschrift pijnstillers mochten gaan gebruiken zonder dat ze wisten dat er geen goede manier was om daar later weer mee te stoppen. De gevolgen zijn bekend. Al meer dan een half miljoen mensen verloren hun leven en nog iedere dag komen er nieuwe slachtoffers bij. De sociale structuur van hele gemeenschappen in staten zoals Pennsylvania werd verwoest. De op ware feiten gebaseerde dramaserie Painkiller¹ en Dopesick² laten dit op een zeer indringende manier zien³.

Voor verantwoord stoppen moeten huisartsen en psychiaters aan patiënten doseringen kunnen voorschrijven die steeds een klein beetje lager worden. Dat is veel veiliger dan abrupt stoppen. De kans op ontregeling door een kleine dosisverlaging van 1 mg is veel kleiner dan door een dosisverandering van 10 mg of 50 mg of meer.

Farmabedrijven weten dit al heel lang en hadden lagere doseringen kunnen maken om mensen op een veilige manier met hun medicijnen te laten stoppen. Het bedrijf dat de opioïde epidemie veroorzaakte deed echter precies het omgekeerde. Geen enkel middel werd geschuwd om artsen vooral hogere doseringen te laten voorschrijven. Doseringen die speciaal werden gemaakt om zoveel mogelijk geld te kunnen verdienen.

Het niet beschikbaar zijn van lagere doseringen is niet alleen een probleem bij opioïde pijnstillers, maar ook bij andere medicijnen die lichamelijke afhankelijkheid kunnen veroorzaken, zoals bijvoorbeeld benzodiazepines. Dit bleek opnieuw in een tuchtzaak die binnen de medische wereld tot beroering leidde⁴. Een huisarts kreeg van de tuchtcommissie een waarschuwing omdat hij niet had gedaan wat de richtlijn van hem verwachtte. Namelijk om de dosis van de benzodiazepine Xanax, die zijn patiënt al vijftig jaar lang en in hoge doseringen had gebruikt, geleidelijk te verlagen. De richtlijn en het tuchtcollege hielden geen rekening met het feit dat de huisarts dit niet goed kon doen, omdat de lagere doseringen die hiervoor nodig waren er niet waren.

Sinds 2013 zijn er in Nederland taperingstrips die mogelijk maken wat richtlijnen en tuchtcommissies vragen: om bij afbouwen de dosis op maat van de patiënt in kleine stappen te verlagen⁵. Dat dit nu eindelijk mogelijk is komt doordat in de taperingstrips magistraal bereide lagere doseringen kunnen worden gebruikt die farmaceutische bedrijven niet leveren.

¹ [https://en.wikipedia.org/wiki/Painkiller_\(TV_series\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Painkiller_(TV_series))

² [https://en.wikipedia.org/wiki/Dopesick_\(miniseries\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Dopesick_(miniseries)); <https://npo.nl/start/serie/dopesick>

³ <https://nl.wikipedia.org/wiki/Opioidencrisis>

⁴ Tuchtcollege, word wakker! Danka Stuijver. Medisch Contact 21 mrt 2024. www.bit.ly/3JolJxD

Huisarts geeft te makkelijk toe aan de vele Xanax-verzoeken van patiënte. Medisch Contact 22 febr 2024. www.bit.ly/3xJf5j5

⁵ Taperingstrips: een praktisch hulpmiddel om medicijnen die onttrekking kunnen veroorzaken veilig en op maat af te bouwen. Mad in the Netherlands 18 april 2024. www.bit.ly/3w3MLHy

Het probleem dat er nu nog is, is dat patiënten van een aantal zorgverzekeraars zelf voor die lagere doseringen moeten gaan betalen. Steeds meer patiënten doen dat ook, omdat ze niet weten hoe ze anders veilig kunnen stoppen. Maar niet alle patiënten hebben hiervoor de financiële mogelijkheden. Farmaceutische bedrijven die de benodigde lagere doseringen nooit hebben geleverd worden hierop niet aangesproken.

Het Zorginstituut is de instantie die duidelijk moet maken of die lagere doseringen uit het basispakket vergoed moeten worden. De NZA heeft meldingen onderzocht van patiënten die problemen kregen doordat die lagere doseringen niet werden vergoed. Na dit onderzoek adviseerde de NZA voormalig Minister van Zorg Conny Helder aan het Zorginstituut te vragen om over de vergoeding een uitspraak te doen. Zij wilde dat advies niet opvolgen omdat er voor het nut en de noodzaak van die lagere doseringen volgens het Zorginstituut te weinig bewijs is⁶.

In een brief die vandaag naar Demissionair Minister Pia Dijkstra is gestuurd⁷ wordt uitgelegd dat het Zorginstituut wel degelijk nu al een standpunt kan bepalen. Aan de Minister is daarom gevraagd om alsnog aan het Zorginstituut te vragen om zo spoedig mogelijk een uitspraak te doen over de vergoeding van magistraal bereide doseringen die nodig zijn voor veilig afbouwen van medicijnen die lichamelijke afhankelijkheid kunnen veroorzaken.

De Vereniging Afbouwmedicatie roept de leden van de Vaste Commissie van VWS op om er bij de Minister op aan te dringen om dit ook te gaan doen.

Met vriendelijke groet,

Pauline Dinkelberg

Voorzitter Vereniging Afbouwmedicatie

Email: pauline@verenigingafbouwmedicatie.nl

Deze brief wordt cc gestuurd naar Minister van Zorg Pia Dijkstra; en naar de volgende partijen die in de afgelopen jaren bij de discussie over (de vergoeding van) afbouwmedicatie betrokken zijn of betrokken zijn geweest: Het Zorginstituut, Zorgverzekeraars Nederland, ZonMw, Zilveren Kruis, Menzis, CZ, VGZ, SKGZ, IGJ, NZA, ACM, De Nationale Ombudsman, IVM, NVVP, NHG, MIND, KNMP, Akwa, Trimbos Instituut, Stichting Kwaliteitsgelden Medisch Specialisten

⁶ www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2024/01/18/kamerbrief-over-stand-van-zaken-afbouwmedicatie-antidepressiva-januari-2024

⁷ Brief aan Minister Dijkstra met als onderwerp: 'Er is voldoende wetenschappelijk bewijs om het Zorginstituut een standpunt te laten innemen over vergoeding van magistraal bereide lagere doseringen voor verantwoord afbouwen van medicijnen die onttrekking veroorzaken.'